

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

Prusy. Wschodnie pod bronią Dziś apel

wszystkich organizacji wojskowych

KROLEWIEC, 16. 1. Jutro odbędzie się tu ogólny apel wszystkich organizacji wojskowych Prus Wschodnich. Ta szlachetna manifestacja pruska wymierzona jest przeciwko Polsce i pozostaje w związku z

agitacją przeciwko dalszemu intensywnemu korytarza polskiego. W zbiorze organizacji wojskowych mają również wziąć udział wojskowe organizacje gdańskie.

Lewica węgierska burzy się przeciw rządowi fałszerzy monarchistycznych

BUDAPEST, 16. 1. Przedstawiciele opozycyjnej skrajnej lewicy odbyli w ciągu dzisiejszej nocy naradę, na której wystąpili przeciwko rządowi Bethlena. Zarzucają oni temu rządowi, że nie działa z należytą energią w sprawie fałszerstwa banknotów, nie uwydatnia zwłaszcza w dostatecznym stopniu politycznego tła tej sprawy, wreszcie, że nie występuje przeciwko radykalnej pra-

wicy z tą samą surowością, co przeciw skrajnej lewicy. (PAT).

Paderewski -- członkiem Akademii paryskiej

PARYŻ, 16. 1. Paderewski został wybrany członkiem paryskiej Akademii sztuk pięknych. (PAT).

Dyktatura na Litwie, to koniec niepodległości

KOWNO, 16. 1. „Lietuvos Žinios” notuje pogłoskę, jakoby na Litwie miała być zaprowadzona przez chrześcijańską demokrację dyktatura, stronictwo to bowiem za wszelką cenę chce utrzymać rządy w swoich rękach. Pismo zaznacza od siebie, że Litwa niegłęboko krok taki przypłacić utratą swej niezależności.

Austrjackie odznaczenia

Naczelnik wydziału w ministerstwie przemysłu i handlu Otto Węclawowicz i radca ministerjalny tegoż ministerstwa Henryk Münnich otrzymali od rządu austriackiego Krzyże komandorskie legii honorowej.

Bezpośrednie połączenie kolejowe z Rosją sowiecką

MOSKWA, 16. 1. (Ag. sow.) Sowieckie komisariaty do spraw Lotu Europa-Ameryka

HISZPAŃSKI MAJOR FRANCO rozporządził wkrótce wielki lot nad Europą i Południową Ameryką. Lotu tego samoloty dokonają hiszpańskie lotniska na hydroplanie niemieckim.

zagranicznych i komunikacji zatwierdziły uchwały pierwszego sowiecko-polskiego zjazdu kolejowego, zwołanego w sprawach bezpośredniej komunikacji.

Komisariat komunikacji jednoznacznie zaproponował polskiemu ministerstwu kolei wprowadzić bezpośrednią komunikację między obu państwami najpóźniej w ciągu dwu miesięcy po zatwierdzeniu przez władze polskie uchwał kolejowego zjazdu moskiewskiego.

Polsko-norweski traktat handlowy jest już na ukończeniu

Pertraktacje rządu naszego, prowadzone w sprawie zawarcia traktatu handlowego polsko-norweskiego są już na ukończeniu.

Podpisanie traktatu przez pełnomocników obu rządów spodziewane jest w najbliższym czasie.

Lody na Bałtyku Pracują rosyjskie łamacze lodów

TALLIN, 16. 1. Dziesiąt okretów handlowych wpłynęło przy pomocy rosyjskich łamaczy lodów na terytorjalne wody estońskie, gdzie powtórka lodowa jest cięższa, niż w innych zatokach.

Demonstracje bezrobotnych w Kownie

KOWNO, 16. 1. Miały tu miejsce demonstracje bezrobotnych. Demonstranci otoczyli ze wszystkich stron gmach ministerstwa spraw wewnętrznych, zostali jednak przez policję rozproszeni.

Nowy dyrektorjat kłajpedzki

KŁAJPEDA, 16. 1. Utworzył się tu dyrektorjat, na czele którego stanął Simonajtis, a członkami wybrani zostali: Rajnis, radca rządowy, Stumber, dyrektor szkoły w Kłajpedzie, Baldszus, poseł do sejmiku i Scharfatter, kupiec kłajpedzki. Dyrektorjat w tym składzie przedstawi się w poniedziałek sejmikowi kłajpedzkiemu. (PAT).

Tajemniczy garbusek z głośnego procesu bombiarzy uniewinniony

15 lat ciężkiego więzienia zamieniono na wolność

W warszawskim sądzie apelacyjnym zakończył się w sobotę sensacyjny proces przeciwko trzem domniemanym współnikom Bagińskiego i Wieczorkiewicza — Maślińskiemu, Krasieńskiemu i Rotterowi. W drugim dniu procesu obrońca Maślińskiego na podstawie materiału dostarczonego w pierwszym rzędzie przez p. Plakide, referenta śledczego oddziału II sztabu, skonstruował drugo- cące przemówienie

przeciw policyjnym wykazom, że jedynym konkretnym dowodem winy oskarżonego jest bilet Wieczorkiewicza, wyciągnięty przez niego wywiadowcy Maremskiemu, rzekomo jako rekomendacja do Maślińskiego.

Na bilecie był adres Maślińskiego, wypisany jednak ręką owego wywiadowcy, jakoby pod dyktando Wieczorkiewicza. Wartość tego jedynego dowodu podważana została tak przez posła Pragera, jak i przez p. Plakidę, którzy swymi zeznaniami zniewieżyli

zawanie do osoby inspektora Piatkiewicza

i jego ludzi. Zresztą Maślińskiemu udało się wykazać, że Maremskiemu znał dobrze jeszcze z wojska, wydaje się więc mało prawdopodobne, by ten musiał do niego „trafić” za pomocą biletu wizytowego Wieczorkiewicza.

Obrońca swrócił uwagę, że na wet Cechnowski, pytany o Maślińskiego, dowodził, iż go wcale nie zna.

Wczoraj o godz. 6-ej pp. sąd apelacyjny ogłosił w tej sensacyjnej sprawie wyrok, mocą którego wyrok sądu pierwszej instancji, skazujący Maślińskiego na 15

lat ciężkiego więzienia, został uchylony.

Maśliński został uniewinniony z braku dowodów winy.

Natomiast co do osób Mieczysława Rottera i Mieczysława Krasieńskiego, wyrok sądu okręgowego został zatwierdzony, t. j. karę

15 lat ciężkiego więzienia utrzymano w mocy. Przeciw tym dwóm skazańcom materiał

dowodowy był bowiem o wiele obfity.

Usłyszawszy sentencję wyroku, Maśliński poczerwił i nadstawił ucha, jakby nie wierząc, czy dobrze słyszy. Gdy obrońca upewnił go, że istotnie został uniewinniony, pokraśniał jeszcze bardziej i zaczął się śmiać z uciechy.

Opuszczając ławę oskarżonych, garbusek uściąkał Rottera i Krasieńskiego, których czekają długie lata odosobnienia.

Prezydent miasta Łodzi

pod zarzutem oszustwa na szkodę skarbu

WARSZAWA 16. 1.

Przed niedawnym czasem toczyły się w Łodzi pertraktacje z kapitalistami szwajcarskimi o wydzierżawienie elektrowni łódzkiej.

Przy zawieraniu umowy ze Szwajcarami imieniem miasta występował prezydent Cynarski oraz wiceprezydent Wojewódzki.

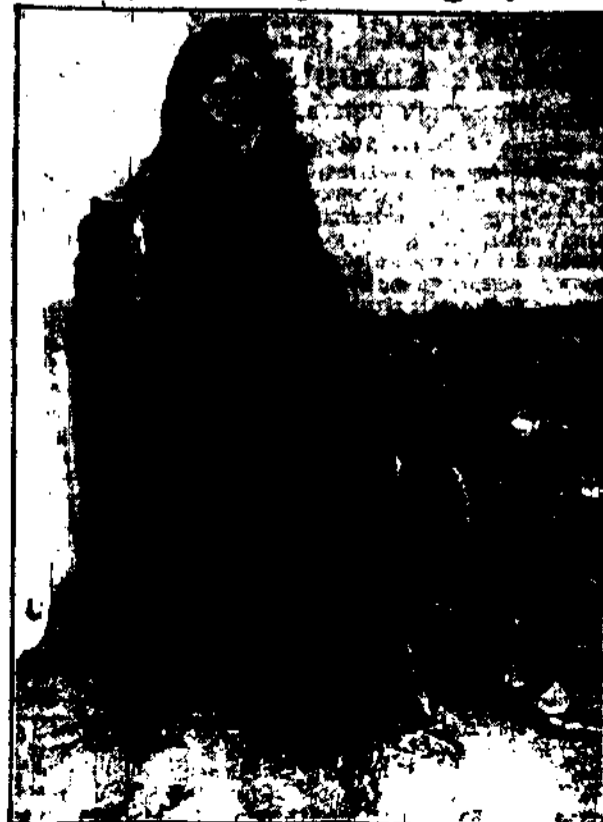
Wczoraj na rozprawie przeciwko jednemu z redaktorów pism łódzkich, który napletnował publicznie zawarcie niefortunnej umowy, wyszło na jaw, że przy zawieraniu umowy nie pobrano należnego podatku państwowego w wysokości 300.000 złotych, narażając skarb pa-

stwa na stratę powyższej sumy. Działo się to w ten sposób, że zamiast obliczenia — w myśl ustawy — na rzecz państwa 6 proc. od sumy sprzedażnej obiektów w postaci maszyn elektrycznych, obliczono tylko 3 proc.

Wskutek tego sędzia przewodniczący, Korwin-Korobkiewicz, postanowił o powyższym zawiadomić prokuratora, prosząc o pościąganie do odpowiedzialności karnej za straty wyrządzone skarbowi, prezydenta miasta Łodzi Cynarskiego oraz wiceprezydenta Wojewódzkiego, którzy ponoszą całkowitą odpowiedzialność za zawarte umowy.

Akta w tej sprawie zostały już przekazane prokuratorowi przy sądzie okręgowym.

W epoce mody „à la garçon“

TAK DŁUGIE I PIĘKNE WŁOSY SA SIĘ GŁOJA.

Węgrzy fałszowali banknoty już w r. 1860

Proces Franciszka Józefa przeciwko Kossuthowi

PRAGA, 16. 1. „Narodził się” przypominają, w związku z aferą węgierskich fałszerzy banknotów, iż w r. 1860 Ludwik Kossuth puścił był w Londynie i Paryżu w obieg znaczną ilość fałszywych banknotów austriackich i że cesarz Franciszek Józef wytoczył przeciwko niemu w trybunale londyńskim sprawę, którą Kossuth przegrał w obu instancjach.

CZEŚĆ, PANIE GENERALE!

Korpus oficerski żegna dowódcę O. K. Warszawa gen. Konarzewskiego

WARSZAWA, 17. 1. W salonych kasyna oficerskiego D. O. K. Nr. 1 w pałacu Mostowskich, odbyło się wczoraj uroczyste pożegnanie zastępującego dowódcę O. K. i gen. dyw. D. Konarzewskiego.

Przemawiali: zastępca dowódcy O. K. gen. Wróblewski, kadjelan generalny prałat Niemiałkowski, pułk. sztabu gen. Wleczkiewicz oraz nowy dowódca O. K. i gen. dyw. Małczewski. Mówcy podkreślił serdeczny stosunek gen. Konarzewskiego do podwładnych i wyraził radość z powodu objęcia przez gen. Konarzewskiego tak wysokiego i odpowiedzialnego stanowiska jak szefostwo administracji armii.

Gen. Konarzewski dziękował za serdeczne słowa pożegnania i wyraził żal, że musiał objąć stanowisko na którym musi „odejmuwać, a nie dodawać”.

Na zakończenie wzięto gen. Konarzewskiemu pamiątkową szalę z napisem okolicznościowym.

W uroczystości wzięło udział 200 oficerów i podoficerów.

Skarbiec Banku Polskiego pęcznieje

Szkoda, że kosztem życia gospodarczego

Ostatnie sprawozdanie bilansu Banku Polskiego wykazuje wzrost zapasu złota o minimalną sumę — 44 tys. złotych i walut obcych o 2,4 mil. złotych.

Natomiast portfel wekslowy uległ zmniejszeniu o 1,2 mil. zł. i wynosił w końcu pierwszego dnia 288,1 mil. złotych. Zmniejszyły się również pożyczki pod zastaw papierów wartościowych, dyskonto papierów krótkoterminowych, zaliczki reportowe oraz zobowiązania walutowe.

Rachunki żywe i inne zobowiązania Banku zwiększyły się o 13,3 mil. zł.

Obieg banknotów bankowych zmniejszył się o 16 mil. złotych, do zapasu zaś bilansu i monet srebrnych przyjęto 515 tys. zł.

Wskutek zmniejszenia obrotu banknotów przy jednoczesnym powiększeniu zapasu walut obcych, Bank Polski osiągnął 40 proc. pokrycia kruszcowego dla swych banknotów.

Oczywiście musiało się to stać z uszczerbkiem dla naszego życia gospodarczego, które nasza centralna instytucja emisyjna nie tylko nie zasiała nowymi kredytami, ale odwrotnie — z którego wyciąga z powrotem udzielone kredyty.

Zboża jest dość, ale... w ksiązkach Urzędu statystycznego

Możeby książki wywieźć zagranicę

Główny urząd statystyczny przystąpił do szczegółowego opracowania cyfrowych danych o zapasach zboża, jakie w kraju posiadamy.

Dane urzędowe stwierdzają jakoby w Polsce dość jest jeszcze żyta i starczy go na wy-

wóz, co poprawiłoby nasz bilans handlowy.

Może urząd statystyczny wyłuskać co zrobić dla poprawy bilansu naszych żyładków, bo chociaż zboża jest jak powiada wiele — ceny są jakby go brakowało.

Wylazło sztydo z worka... cukru

Cukrowalcy nie mieli prawa podwyższyć ceny

Powołana w swoim czasie przez komitet ekonomiczny ministrów komisja w celu zbadania kalkulacji ceny cukru i sprawdzenia słuszności podwyżki ce-

ny tego artykułu zakończyła wreszcie swą pracę, wydając jednoznacznie orzeczenie, że podwyżka ceny cukru nie jest uzasadniona.

Porozumienie polsko-niemieckie w sprawie robotników rolnych

podpisano w Berlinie

W dniu 14 stycznia został podpisany w Berlinie protokół polsko-niemiecki, zawierający tymczasowe porozumienie na rok 1926 w

sprawie wyjazdu robotników sezonowych z Polski do Niemiec.

Opleka nad uchoźcami rosyjskimi w Polsce

Nowy delegat Ligi Narodów

Delegat międzynarodowego biura pracy dla spraw uchodźców rosyjskich w Polsce, p. Charpentier, został przeniesiony na podobne stanowisko do Bułgarii.

Na jego miejsce został mianowany kapitan J. Arnold, który

przybył przed paru dniami do Warszawy.

W dniu wczorajszym odbył on wstępna konferencję z p. Malhonnem, naczelnikiem wydziału ministerstwa spraw zagranicznych.

Wypieczka polska w Leningradzie

zwiadła urządzenie portowe, tabryki, i b. stanki palące

MOSKWA, 16. I. — (Ag. sow.) — Wczoraj przybyła do Leningradu wypieczka polskiej parlamentarystów.

Wypieczka powitała przedstawicieli komisariatu spraw zagranicznych i komitetu gubernalnego.

Wypieczka polska zwiadła urządzenie portowe, większe zakłady przemysłowe, Ermitaż, pałac Zimnowy i Smolny.

Obecny w Leningradzie członek C. K. P. Pletowski, podkreślił w przemówieniu do wypieczki polskiej, że rząd sowiecki zde-

Polski wieniec na trumnie Królowej Matki

wyrzucił się pięknością

RYM, 16. I. Dni przybyli do pałacu polskiego w Rzymie między innymi hr. Suardi, który słynny polski wieniec w imię króla na wspaniałą trumnie królowej Matki w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej złożył na trumnie królowej Matki przed Zaleski.

Wieniec ten z białych i czerwonych róż, ze wstęgami o barwach narodowych umieszczony był po skończeniu obchodów żałobnych na honorowym miejscu u wejścia do Panteonu.

Stu bezrobotnych inteligentów otrzyma od Kurjera Czerwonego stypendja

na kurjerskiej maszynie

Wczoraj „Kurjer Czerwony” otrzymał sensacyjną zapowiedź umorzenia 100 stypendjów na kurjerskiej maszynie.

Wczoraj „Kurjer Czerwony” otrzymał sensacyjną zapowiedź umorzenia 100 stypendjów na kurjerskiej maszynie.

Świąteczna burza spustoszyła Białogrod

BIAŁOGROD, 16. I. Ubiegłej nocy nad Białogrodem i okolice szalała niezwykle gwałtowna burza. Telefoniczne połączenia stolicy z resztą kraju uległy na pewien czas całkowitej przerwie.

Baroko wiele słupów telegraficznych zostało obalonych.

TRAFIONE KULĄ W PŁOT...

Z nowej ustawy o ochronie lokatorów wszyscy są zadowoleni, tylko nie lokatorzy

WARSZAWA, 17. I. Komisja prawnicza Sejmu uchwaliła — jak to już donosiliśmy wczoraj — projekt noweli do ustawy o ochronie lokatorów, mocą którego stawki komornicze z dn. 1 kwietnia b. r. nie będą podnoszone jedynie od lokali jednopokojowych oraz od tych, których właściciele wykazali się dochodem nie przekraczającym 80, względnie 120 zł miesięcznie.

Przez Centr. Zw. Lokatorów i emblekatorów dr. Bużyński, o powyższym projekcie wydał następującą opinię:

— Krzywdzą niesprawiedliwie. Ściga jest pomieścić w projekcie mieszkań większych, niż jednopokojowe. W obecnym czasie posiadanie takiego mieszkania nie jest bynajmniej dowodem zamożności.

— Jak wykazała ankieta, przeprowadzona przez nas z końcem ubiegłego roku, komorne mieszkań większych pochłania znacznie większy procent zarobków, niż komorne lokali mniejszych.

Nie ratuje sytuacji zastrzeżenie projektu noweli, iż właściciele mieszkań nawet większych, jeżeli zarabiali miesięcznie 80, względnie 120 zł, będą zwolnieni od obowiązku płacenia wyższego komornego. Z punktu tego skorzystają przede wszystkim ci, którzy mając nawet dostateczne dochody, będą mogli zataić ich wysokość np. osoby, zajmujące się cichym handlem, spekulacją i t. p.

Urządki tylko dlatego, iż zarobki jego, wynoszące aż 150, czy 200 zł, łatwo sprawdzić, będzie musiał płacić komorne stale wzrastające.

Jeżeli chodzi o mieszkania jednopokojowe, to nowelizacja ustawy, w brzmieniu, przyjętem przez komisję i tutaj nie przynosi wiele dobrego.

Ustawa obecna głosi, iż z chwilą, gdy komorne przekroczy 50 proc. komornego przedwojennego, ustaje obowiązek płacenia wszelkich świadczeń, prócz za wodę. W pierwszym kwartale b. r. komorne od mieszkań jednopokojowych wynosi 42 proc. przedwojennego. Do tego dochodzi 15 do 20 proc., pobieranych za świadczenia, co czyni razem 57 — 62 proc. komornego przedwojennego. Taką sumę będą musieli płacić lokatorzy mieszkań jednopokojowych, jeżeli zatrzymają się dalszy procentowy wzrost komornego bez zniżenia świadczeń, gdy tymczasem już w przyszłym kwartale komorne wzrosło do 50 proc., ale równocześnie odpady świadczeń. Tak więc nowelizacja ustawy przyniesie właścicielom mieszkań jednopokojowych korzyści dopiero w dalszej przyszłości.

— W konkluzji — kończy dr. Bużyński — podobna nowelizacja ustawy nie należy nikogo. Jedyne zatrzymanie komornego na wysokości 50 proc. przedwojennego i zniżenie świadczeń, przyniesie może ulgę w najbliższej przyszłości.

Polski Bank Handlowy w opłach Dyrektory Banku pod sądem

WARSZAWA, 17. I. Firma „B-cia Welsblat” (fabryka szkła) wystąpiła ze skargą do prokuratora przeciwko Polskiemu Bankowi Handlowemu w Poznaniu (oddział w Warszawie) zarzucając temu bankowi przywłaszczenie oddanych do dyskonta w kwoty. Pieniędzy uzyskane z dyskonta zapłacone zostały bez polecenia firmy na jej rachunek, a następnie odmówiono wypłaty; działo się to wszystko w przedmiocie ogłoszonego następnie sekwstru banku.

Ciekawa ta sprawa po przeprowadzeniu śledztwa skierowana została przez prokuratora do sądu pokoju 6-go okręgu, gdzie niebawem będzie rozpatrywana.

W charakterze oskarżonych figuruje dyrektorzy banku: Leon Dziwulski i Stanisław Nelken.

W imieniu poszkodowanej firmy występuje adw. Mieczysław Fittinger i Al. Marolla.

Nieparlamentarne argumenty w parlamencie włoskim

RYM, 16. I. Po dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych miało miejsce w kulturalnych zajęciach między deputowanymi faszystowskimi a deputowanymi awentur-

WOJNA NA WIOSNĘ

Krwawa zawierucha może rozpaść się na Południu z udziałem Anglii, Francji, Włoch i Jugosławii

Paryz w styczniu. Nie pisze się jeszcze o tym, ale wszyscy uważają wojnę między Anglią i Turcją za nieuniknioną. Zacznie się pono na wiosnę, gdyż stan dróg w Azji nie pozwala w obecnym sezonie na operacje wojenne.

Według przewidywań zaczęło się to od ataku tureckiego na Mossul i prawie według doświadczeń Rady Ligi Narodów nazywać się będzie: „agresją Turcji przeciwko Irakowi”. Rada Ligi sądziła wówczas, zgodnie z paragrafem 16-ym statutu, od Anglii, by zasia Irakowi z pomocą. Oczywiście jest to tylko fikcja prawna, gdyż Irak własnych wojsk nie posiada i faktyczna wojna rozegra się między Londynem i Angora.

Według tychże, zgoda logicznych przewidywań, Francja, jako mandatariuszka ościelnej Syrii, zaproszona będzie do zachowania neutralności w stosunku do Iraku neutralności.

Niestety, nie może być mowy o lokalizacji tego konfliktu, gdyż rząd włoski niedwuznacznie ujawnił zamiar wzięcia udziału w tej nowej zawierusze. Pan Mussolini czyni w tym kierunku gorączkowe przygotowania i posiada neutralną intencję wystąpienia przeciwko Turcji, by położyć rękę na terytorjach na wschód od morza Śródziemnego, do czego Włochy — zdaniem jego bardzo niechętnie — nie były dopuszczona, podczas wielkiego powojennego rozbioru Turcji.

Mam poważne dowody na to, że rząd włoski przygotowuje się do zajęcia Smyry, uważając, że jest tam wolne miejsce po wypędzeniu żon Greków przez dzielne wojska Mustafa Kemala.

W tym celu Włochy pospiesznie stwarzają bazę morską na wyspach Dodekanesa, a mianowicie w Porto Lago, na zachód od wyspy Leros. Ten port wojenny, mogący pomieścić całą włoską marynarkę jest bardzo pilnie strzeżony i żaden cudzoziemiec nie jest już tam obecnie dopuszczany.

Zachodzi słuszna obawa dalszych komplikacji, a mianowicie współdziałania Rosji i Jugosławii. Oczywiście dyplomacja Anglii i Turcji zdają sobie sprawę doskonale z tych niezmierzonych niebezpiecznych perspektyw, ale stanowiska Londynu i Angory są tak krótko i sprzeczne, że nie pozostaje prawie żadnej nadziei porozumienia.

Nemysl Kerab - Rucharski.

„Piajta” w Łodzi Upadek firmy Totale

Sąd handlowy w Łodzi ogłosił wczoraj upadek szanej firmy włocławskiej Totale przy ul. Piotrkowskiej nr. 100.

Pasywa firmy wynoszą przeszło 100.000 złotych.

Zbliżenie polsko-włoskie

celem nowego towarzystwa w Rzymie

RYM, 16. I. Dziś na zebraniu, które się odbyło pod przewodnictwem senatora Soderiniego, ukończyło się towarzystwo polsko-włoskie, mające na celu wzajemne zbliżenie kulturalne Polski i Włoch.

Przemawiał senator Montresor i poseł Zaleski, który dziełował inicjatorem zebrania i życzył nowopowstałemu towarzystwu owocnej pracy nad zbliżeniem obu narodów.

Wypzedaż polskiego przemysłu na raty

Czy eksport narządzi pracy poprawi bilans handlowy?

Przed kilku dniami nasz dziennik przyjął niepokojącą wiadomość, że wielu właścicieli fabryk i zakładów wypredało — wskutek zastoju w przemyśle, swoje maszyny zagranicę.

Obecnie telefonują nam z Ło-

Trocki przemówił

Każde Europe wybiarać: albo panowanie dolara, albo ustroj sowiecki, albo... polityczka dla Rosji

Trocki, który od dłuższego czasu nie zabierał głosu w sprawach politycznych, nareszcie przetrwał milczenie.

Specejalność do wypowiedzenia mowy dostarczył mu odbywający się w Moskwie zjazd byłych zesłańców politycznych, na którym Trocki przemawiał na temat historii rewolucji w Rosji. Kończąc mowę, postawił pytanie: kto wyzyskał z walki zwycięstwo — bolszewicy komunizm z Rosją sow. na czele, czy świat burżuazyjny, czyhający na jej zgubę?

— Europa — wywołał Trocki — znajduje się w ciężkim położeniu. Z jednej strony gniewa Ameryka zapomocą dolara, z drugiej — naciska na nią Rosja sow., dążąca do zaprowadzenia ustroju socjalistycznego. W tym stanie rzeczy Europa nie będzie mogła opierać się dłużej i nadejdzie dla niej wreszcie rok rewolucji społecznej, a na spotkanie tej rewolucji ruszą siły awangardy proletariatu (czyli ros. part. kom.).

Narazie awangarda siedzi cicho, bo musi sama siebie ratować przed wianacem nad nią krysystem gospodarczym i ideologicznym. Nie traci jednak nadziei, że skazana na zagładę Europa będzie przed śmiercią dostarczać polityczki, bez której Sowiety mogą łatwo wysionąć ducha, nie doczekawszy się upadku burżuazyjnej Europy. Tak przynajmniej wbrew przepowiedniom Trockiego przepowiada Mareszkowski.

SPORT

Szwajcaria mistrzem w hokeju

DAVOS, 12. I. — Tel. wł. — Trzeci dzień rozgrywek o mistrzostwo Europy w hokeju na lodzie przyniósł gry niezwykle emocjonujące.

Tak więc raz, reprezentacja drużyny Austrii ugrała nie z trudną z zespołem Polski, zwyciężając w najważniejszym stosunku 3 : 1. W grupie 1-iej Anglia została pobita przez Szwajcarię, po dwukrotnym przedstąpieniu gry w stosunku 3 : 4, a w grupie 3-iej — Czechosłowacy pobili sztab drużyny Niemców 9 : 2.

Jutro (1. dn. 14 b. m.) rozegrane zostaną półfinały. Dotychczasowa punktacja wygląda następująco:

Austria, Czechosłowacja zdobyły po 4 punkty (3 zwycięstwa), Anglia, Belgia i Francja — po 3 punkty, a Polska, Hiszpania i Włochy — po 2 punkty.

Mimo to, dwie najważniejsze przesłanki naszej reprezentacji świadczą o tym, że jej poziom sportowy nie jest wiele niżej od przeciwników w półfinałach hokejowych Europy.

DAVOS, 12. I. Ostatnie mistrzostwo Europy w hokeju na lodzie w roku 1934 zdobyła Szwajcaria, która w ostatnim rundzie pokonała Austrię w stosunku 3 : 4 (PAT).

Skandal! LOTNICTWO POLSKIE BEZ PILOTÓW

Dorożkarzy posadzimy na samolotach w razie potrzeby?

Opinia nie wie o wielkim skandalu lotniczym, trwającym w naszej gospodarce lotniczej.

Państwo loty na lotnictwo miliony, społeczeństwo starpie się, by podtrzymać różne b. kosztowne prowadzone imprezy propagandowe, a efekt jest taki, że wszystkie szkoły lotnicze mogą wysłać rocznie 250 pilotów — a więc dopiero po 4 latach mieć będzie 1000 nowych pilotów, wobec 37.000 pilotów francuskich, 20.000 niemieckich, 10.000 sowieckich itd.

Do tych wiele mówiących czyt. dodamy informację: jedyna odwilna szkoła pilotów w Warszawie (Młociny), założona przez Towarzystwo Lotni-

ce, posiadająca teren 106-morgowy, hangary, aparaty i 30 uczniów — znalazła się w przededniu ruiny, zamknięcia, gdyż z opłat członkowskich Towarzystwo utrzymać jej nie może.

Byłoby sbrodnie dopuścić do likwidacji tej placówki. Społeczeństwo chce mieć dalekie ciężkie groźne na rozwój lotnictwa, ale zato żąda pracy, a netyklo samych haseł i małowans na ulicach.

Żąda też rachunków, a tych się nie ogłasza w prasie z zasady. Tymczasem to bilans instytucji propagandowych są co najmniej tak konieczne, jak bilans te tow. aktywnych.

Kuraś i Baniak siedzą w aresz-

Belze sukcesy narciarzy polskich w Czechosłowacji

W rozegranych ostatnio w Starym Smokowcu (Czechosłowacja) wielkim międzynarodowym konkursie stoków narciarskich drużyna polska odniosła sukcesy policy. Niemowicie, w skokach stoków drugie miejsce zajął mistrz Polski — Muchombrum, strącając 21 metr.

W konkursie narciarskim w Starym Smokowcu (Czechosłowacja) wielkim międzynarodowym konkursie stoków narciarskich drużyna polska odniosła sukcesy policy. Niemowicie, w skokach stoków drugie miejsce zajął mistrz Polski — Muchombrum, strącając 21 metr.

Jeszcze jedna zdobycz

Przyjęcie Polski do międzynarodowej federacji hokejowej

W związku z zawarciem o mistrzostwo Europy w hokeju na lodzie odbył się tutaj międzynarodowy kongres hokejowy przy udziale delegatów 10 państw. Na obrządku tym Polska została przyjęta do międzynarodowej federacji hokejowej (Ligue Internationale Hockey sur Glace).

Triumf Polski w Davos

Nasza reprezentacja zwycięża narodową drużynę Włoch 3 : 1

Nasza reprezentacja zwyciężyła narodową drużynę Włoch 3 : 1. W tym dniu wygrał się socjolog Adamówski zdobywając dwie bramki oraz 10 punktów. Na obrządku tym Polska została przyjęta do międzynarodowej federacji hokejowej (Ligue Internationale Hockey sur Glace).

Walka o prymat w hokeju na lodzie

Daleki ciąg mistrzostw Europy

Rozgrywki o zawartość mistrzostw Europy w hokeju na lodzie rozpoczęły się wczoraj w Davos. W tym dniu wygrał się socjolog Adamówski zdobywając dwie bramki oraz 10 punktów. Na obrządku tym Polska została przyjęta do międzynarodowej federacji hokejowej (Ligue Internationale Hockey sur Glace).

Uwagi narciarzy polskiego wyjeżdżają do Francji i Szwajcarii

Sędzia narciarski „Sokoł” zatroszczył się o wyjazd do Francji i Szwajcarii

Sędzia narciarski „Sokoł” zatroszczył się o wyjazd do Francji i Szwajcarii. W tym dniu wygrał się socjolog Adamówski zdobywając dwie bramki oraz 10 punktów. Na obrządku tym Polska została przyjęta do międzynarodowej federacji hokejowej (Ligue Internationale Hockey sur Glace).

GIEŁDA

WARSZAWA, 17. I. NOTOWANIA OFICJALNE z dnia 16 stycznia

Wzrosty i spadki

Wł. St. Złotych 100 1.30, sprzed. 1.25, kupno 1.28; Notandja 200.70, sprzed. 194.43, kupno 202.97; Londyn 35.50, sprzed. 35.00, kup. 35.41; Nowy Jork 27.50, sprzed. 27.50, kup. 27.51; Paryż 27.50, sprzed. 27.50, kup. 27.51; Warszawa 141.15, sprzed. 141.50, kup. 140.50; Włochy 29.50, sprzed. 29.63, kup. 29.40; Wiednia 102.75, sprzed. 102.50, kup. 102.50.

Pasywa procentowe

4 proc. pol. konwersyjna 100: 6 proc. pol. dolarowa r. 1920 63.75 — 64.50 (zł. 45) — 64.40; 10 proc. pol. kolejowa 121 — 125 — 121; 5 proc. pol. konw. w zł. 45: 4 i 1/2 proc. L. Z. ziem. 19 — 19.00 — 19.00.

ZURYCH, 16. I. Złoty (na 100 zł.) 72.50, BERLIN, Złoty (na 100 zł.) 87.21 — 87.75, Telegraficzne wyplaty na Warszawę 58.15 — 58.65, Katowice 57.50 — 57.65, Poznań 57.65 — 58.15.

ODANSK, Złoty (na 100 zł.) 72.16 — 72.24, Telegraficzne wyplaty na Warszawę 72.01 — 72.15, GPAT.

Włocławskie notowania oficjalne z dnia 16 stycznia

Tendencja mieszkaniowa

B. Polak 64.50 (za sto), B. Dykowski 8.10, B. Przem. we Lwowie 9.12, B. Lechodol 1.00, B. Złota. Dem. Polak 0.80, B. Zł. Sp. Zar. 2.90, Cerata 0.35, Puh 0.45, Spisna 2.90, Elgaw. Dabrow. 0.55, Elektryczność 1.30, Cze. stocice 0.80, Oostawice 1.10, Warsz. Cukier 1.77, Węgiel 1.55, Polska Nafta 0.22, Polski Przem. Naft. 0.40, Cegielski 0.21, Pitarz 1.30, Libos 0.97, Mordasów 2.30, Ostrowieckie 4.00, Parowoz 0.30, Rohn 0.20, Rudzki 0.90, Sta. rachowice 0.91, Ursus 0.50, Zielonawski 1.58, Zyrardów 7.10, Borkowski 0.70, Jabłkowcy 0.10, Sydwak 1.35, Haberbusch 5.10, Cmielów 0.25, Majewski 13.75, Lombard 1.58, Pustelnik 0.90.

3 proc. polonka konwersyjna 22.00, 5 proc. pol. złota 100.00, 10 proc. pol. kolejowa 117.00, 6 proc. pol. dolarowa 64.75, 4 i 1/2 proc. L. Z. Ziemskie rb. przedw. 19.25, 6 proc. obliczone m. Warszawy 1915 — 16 r. 8.73, 4 i 1/2 proc. L. Z. m. Warszawy 18.50, 6 proc. L. Z. m. Warszawy rb. przedw. 18.80.

NOTOWANIA ZŁOTEOO z dnia 16 stycznia

NOWY YORK, Złoty (za 100 zł.) 24.50.

LONDYN, Złoty (za 100 zł.) 25.50.

W SETNĄ ROCZNICĘ ZOBONU WIELKIEGO BUDOWNICZEGO OJCZYZNY

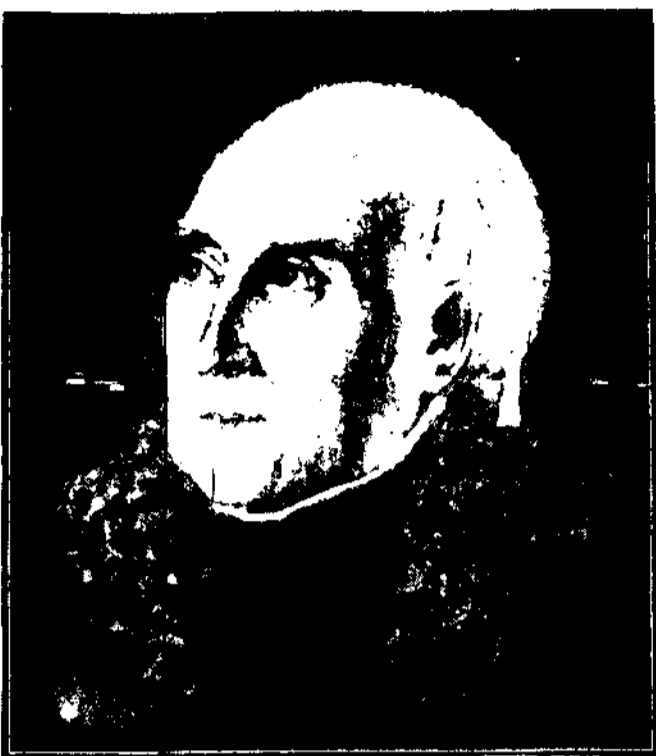
STANISŁAW STASZIC (1756 -- 1826)

Za kilka dni (właśnie 20 h. m.) naród polski obchodzić będzie setną rocznicę śmierci jednego ze swych najcięższych meźów stanu i patriotów. Już w społeczeństwie zdawali sobie dobrze sprawę z ogromu jego zasług. Ciesząc się dla wielkiej postaci Stanisława Staszica, tośla w przypływie emocji, gdy zrozumiemy w całej rozciągłości istotę jego życia, jego myśli, jego pańszczykowsko-twórczą, jego wysoce, jako organizatora narodu, znowu w epoce upadku państwa polskiego, jak w pierwszym trydzieścieleciu niewoli.

Młodzieńcze lata
Urodził się Staszic w r. 1756 w Pile, gdzie oświeceniście, w tym celu, dla zachowania życia i zdrowia, przeznaczyla go do stany duchownego. W następnym roku życia tożsamość Staszica dla przypodobania się, a potem Rasyne „O religii”.

Studja wyższe
W osiemnastym roku życia wyjechał na studia bawliac w Lipsku i Getyndze oraz w Paryżu, gdzie przez dwa lata słuchał wykładów fizyka Brissona i paleontologa Daubentona? Zapoznawszy się ze sławnym Buffonem, niegdy mocno jego wpływowi i po powrocie do kraju, przetłumaczył jego dzieło „Lepki natury”. Oświecony wspaniałością geologii, zwiedził przed powrotem do Polski Alpy i Apenniny, był na Wezuwiuszu i Etnie i odtąd stale badał stosunki geologiczne ziemi.

Staszic jako obywatel
Ocknawszy się w kraju jako obywatel, stanął oko w oko z przesadami kastowymi, które jemu, gorącemu już wówczas patriotce, nie pozwalały obywateli wielu stanowisk, ze względu na jego mieszczańskie pochodzenie. Zaczął szukać „przyczyny tró-

PORTRET STANISŁAWA STASZICA pędzla Lamp'ego z galeji Pała (ze zbiorów m. c. Adolfa Sulgowskiego).

dziowej tego pokrzywdzenia i zbrodniactwie i chęć u klas możnych, a wydaty praw ludzkich upośledzonym. Gdy podczas tych rozmyślań nadeszła wiadomość o rozszarpaniu Polski, Staszic uczynił postanowienie, o którym tak pisze: „Owo ujarzmienie prawne i ten rozbiór kraju uczynił tak wielkie na mnie wrażenie, iż przedsięwzięciem życie od ludzi odosobnione, poświęciłem czas na rozeznanie tych wad szkodliwych ogólnej ludzkiej rodzinie, zbierałem uwagi nad głównymi epokami powstania i upadania cywilizacji narodów”. Z tych rozmyślań powstało całe dzieło naukowe, społeczne, humanitarne Staszica.

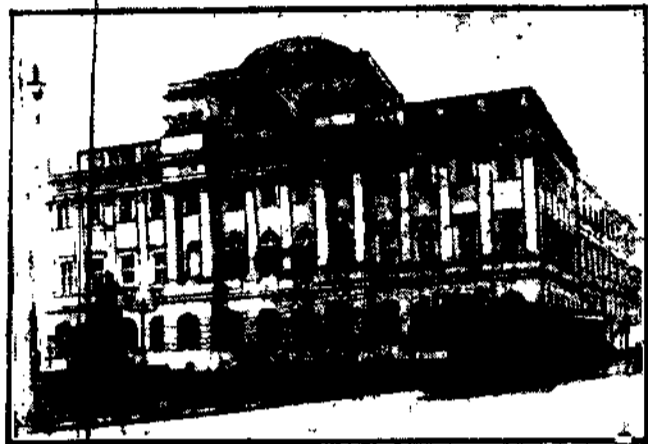
Pierwsze prace
Zapoznawszy się z kanclerzem Andrzejem Zamiatką, który ocenił w wybitnej zdolności i wiedzy młodzieńca i zapewnił mu warunki należytego rozwoju. Ze stosunku tego wynika, niewątpliwie, kapitalna praca Staszica. „Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego, do dzisiejszego stanu Rzeczypospolitej zastosowane”, których hasła naczelną były takie: podatki i wojsko, oświata i kultura, rzeczywista władza i sprawiedliwość dla wszystkich, siła i porządek. Książka ta wywołała ogromne wrażenie (dano na nią z górą 20 odpowiedzi). Uzupełnieniem jej były tym samym duchem gorącego patriotyzmu owiane „Przestrogi dla Polski” (1790). Po nowych badaniach geologicznych w kraju i we Włoszech, zabrał się Staszic do dalszych rozdziałów swego olbrzymiego rozmiarami dzieła „Ród ludzki”, które, pomimo swych wielo-dziwości, należy do najoryginalniejszych w literaturze europejskiej. Od r. 1798 odbywał Staszic wyjeżdżki naukowe po Karpatach, z których orosło dzieło „Ziemiorództwo”.

Tow. Przyjaciół Nauk
Zaproszony w 1800 na członka założonego w Warszawie (1810) układa programy szkół, pobudza do założenia szkoły dla dziewcząt. Do utworzenia Królestwa był Staszic członkiem Komisji Wznowienia Ośw. i z dziesięciu tego organizatorów Podarował swą bibliotekę. W r. 1816 spełniło się dawne życzenie Staszica, mianowano go dyrektorem w dziale przemysłowym Komisji, a on mu przysłał przez siebie wspaniałe muzeum, a zwłaszcza zasłał się gorliwie górnictwem. Utworzył w r. 1822, wydział szkoły górniczej w Kielcach.

Tytuły i obowiązki
Rosnąca sława w całym kraju mnożyć zaczęła tytuły i obowiązki Staszica. Wehody do Izby Edukacyjnej; następnie otrzymał godność referendarza Króla. Stanął Otwierą wydział aka-

demicki w Warszawie (1810) układa programy szkół, pobudza do założenia szkoły dla dziewcząt. Do utworzenia Królestwa był Staszic członkiem Komisji Wznowienia Ośw. i z dziesięciu tego organizatorów Podarował swą bibliotekę. W r. 1816 spełniło się dawne życzenie Staszica, mianowano go dyrektorem w dziale przemysłowym Komisji, a on mu przysłał przez siebie wspaniałe muzeum, a zwłaszcza zasłał się gorliwie górnictwem. Utworzył w r. 1822, wydział szkoły górniczej w Kielcach.

Praca dla ludu
Ostatnie lata spędził Staszic na pracach społecznych i humanitarnych. W r. 1816 rozdał grunta dworskie w Hrubieszowie i wjeżdżał dla tej fundacji zarządzić i zrealizować plany (spisane później przez siebie).

PALAC STASZICA W WARSZAWIE przeznaczonej na Tow. Przyjaciół Nauk, obecnie po odrestaurowaniu siedziba Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

100 lat temu zdobył się Staszic na to czego próżno dziś próbują demokracje świata

Wielka fundacja Hrubieszowska

Jednym z wielu pomników, które wstawił sobie w dziełach Stanisław Staszic jest słynna fundacja w Lubelszczyźnie.

W r. 1817 powołał do życia „Towarzystwo rolnicze ratownicze i wspólne w nieszczęśliwych”, którego celem miało być według aktu darowizny „ustalenie na zawsze pomysłowości mieszkających tujejże majetności i potomków ich, przez ściślejsze i trwałe połączenie ich, ku jednemu wspólnemu celowi, t. j. ku wspólnej i wzajemnej w potrzebach pomocy”.

Właściciel dóbr Hrubieszowskich został zwolniony z pańszczyzny, a grunta oddano w dziedziczne ich użytkowanie jako własność Towarzystwa, kierowanego Radą gospodarczą.

Umarł Staszic. Wielkie jego dzieło wolna chylić się zaczęło do upadku.

W 1887 r. władze rosyjskie zastosowały do fundacji ukaz o uplaszczeniu włości i objęły ją w celach rusyfikacyjnych we własny zarząd, — sprawowany przez urzędnika „pochodzenia rosyjskiego i wyznania prawosławnego”. Rusyfikacyjno-rabunkowa gospodarka władz rosyjskich trwała do czasu wojny, podczas której zostały wywiezione do Rosji i znaczne kapitały fundacyjne i akty, których ledwie część dotychczas wróciła.

Wojna obróciła w perzynę wielkie dobra, niszcząc lasy i pałac prawie całkowicie osiedla ludzkie. Znaczna część stowarzyszonych wyjechała do Rosji, skąd wracała stopniowo w ciągu szeregu lat.

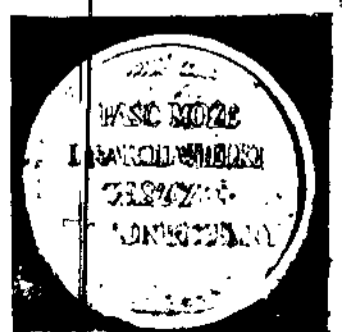
Kwintana medyk Instytucja gospodarcza i kulturalna znalazła się w dobie powstania państwa polskiego w ruinie, z której dźwigać się musi dopiero stopniowo.

Obecnie fundacja znajduje się w zarządzie ministerstwa polnictwa i dóbr państwowych, które w pierwszych latach użycia jej dość znacznych bezprocentowych kredytów.

POLSKI DIOGENES

Medale pamiątkowe

Medale i znaczki Staszica przez Polskie Towarzystwo Numizmatyczne.

GRÓB STASZICA NA BIEI ANACH Testament Stanisława Staszica i Jego pogrzeb

W testamencie cały swój majątek Stanisław Staszic podzielił i w następujący sposób: 200.000 zł. na podzięków szpitala Dzieciątka Jezus; 200.000 na dom zarobkowy dla

10.000 zł. dla biednych w dniu jego pogrzebu, który, stosownie do woli zmarłego, był najskromniejszy. Bibliotekę i wszystkie rękopisy oraz dzieła swe zapisał Tow. Przyjaciół Nauk.

Pogrzeb Staszica był olbrzymią manifestacją narodową, w której brała udział cała stolica. Staszic zapisał się w pamięci narodu nie tylko jako wielki budowniczy ojczyzny, ale jako mąż plutarchowego charakteru, a którym nie zapomina nigdy potomni. Naczelne hasło jego żywota, wyrażone w odezwie do Sejmu z 1809 r. można zastosować do dzisiejszej Polski: „Co się z nami stanie? — to, czem się sami staniemy przez oliarność”.

Pogrzeb Staszica był olbrzymią manifestacją narodową, w której brała udział cała stolica. Staszic zapisał się w pamięci narodu nie tylko jako wielki budowniczy ojczyzny, ale jako mąż plutarchowego charakteru, a którym nie zapomina nigdy potomni. Naczelne hasło jego żywota, wyrażone w odezwie do Sejmu z 1809 r. można zastosować do dzisiejszej Polski: „Co się z nami stanie? — to, czem się sami staniemy przez oliarność”.

Współcześni działacze ludowi o Stanisławie Staszicu

Stanisław Staszic umiał łączyć pracę praktyczną z postępową działalnością, prowadzoną w najcięższych warunkach, była owocna, choć pozbawiona frazesów. Robotę swą opierał na gruncie rzeczywistości, a całej jego pracy dla ludu przyświecała idea głębsza. W tem połączeniu pracy praktycznej z ukochanym ideałem tkwiła głęboka harmonia wewnętrzna.

Włona frazesów. Robotę swą opierał na gruncie rzeczywistości, a całej jego pracy dla ludu przyświecała idea głębsza. W tem połączeniu pracy praktycznej z ukochanym ideałem tkwiła głęboka harmonia wewnętrzna.

Wskazywał takich synów jak dr Staszic.

Wskazywał takich synów jak dr Staszic.

JÓZEFAT BLYSKOSZ, Senator z Podlasia.

JÓZEFAT BLYSKOSZ, Senator z Podlasia.

Popiersie Stanisława Staszica

Gorąco i rozumnie kochał Polskę. Dażył do uwłaszczenia chłopów i równouprawnienia wszystkich stanów. Nietylko słowami, ale i czynem wyznawał swe wielkie idee. Kpił wielkie dobro w Lubelszczyźnie, aby je rozparcelował między chłopów i dać przykład innym.

Gorąco i rozumnie kochał Polskę. Dażył do uwłaszczenia chłopów i równouprawnienia wszystkich stanów. Nietylko słowami, ale i czynem wyznawał swe wielkie idee. Kpił wielkie dobro w Lubelszczyźnie, aby je rozparcelował między chłopów i dać przykład innym.

Pragnął, aby boga nam wszystkim Polakom doczekała się

Pragnął, aby boga nam wszystkim Polakom doczekała się

Szukać ludzi, co krok natrafia na ślady stądzielu.

